

Крупка М. І.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна

Руцишин М. О.

аспірантка кафедри фінансів грошового обігу і кредиту
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ

Однією із ключових світових тенденцій є перехід від сировинної та індустріальної економіки до економіки, яка переважно формується на інтелектуальних та інформаційних ресурсах, високих і наукомістких технологіях. Економіка найбільш розвинених країн орієнтується на інновації. Сучасна система взаємовідносин між наукою, агропромисловими підприємствами і суспільством відводить інноваціям провідну роль стимулу розвитку, що визначає найважливіші напрями наукової діяльності.

Динаміка основних індикаторів інноваційної діяльності вказує на те, що інноваційна система, яка існує на даному етапі, в повній мірі не сприяє інноваційному розвитку країни, регіонів та підприємств. Тому пошук нових теоретико-методичних та практичних підходів щодо механізмів інноваційного розвитку з урахуванням нагромаджених економічною наукою знань, передового зарубіжного та набутого вітчизняного досвіду зумовив актуальність теми дослідження.

Згідно з Законом України «Про інноваційну діяльність» «інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного чи іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери, а інноваційна діяльність – це діяльність, яка спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг» [2]. Цю діяльність необхідно постійно вдосконалювати відповідно до об'єктивних вимог ринку, вона стає реальністю, коли базована на чітко окресленій політиці, досконалій методиці запровадження нововведень та оцінювання їх результативності.

На наш погляд, інноваційний розвиток передбачає ефективне використання інноваційного потенціалу, реальних інноваційних можливостей, їх подальше вдосконалення і використання в діяльності підприємств задля формування, виявлення та забезпечення максимального задоволення потреб й запитів споживачів, активне впровадження і просування на ринок продуктивних інновацій найбільш ефективним способом для створення конкурентних переваг у мінливому зовнішньому середовищі.

Підвищити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств можна тільки на основі впровадження інноваційних технологій. Інновації, забезпечуючи ефективність використання всіх видів ресурсів, зменшуючи негативний вплив на навколишнє середовище і створюють умови для їх збалансованого та сталого розвитку в довготерміновому періоді. Однак в короткотерміновому періоді інновації руйнують традиційні форми господарювання, уповільнюють темпи економічного зростання і знижують стійкість [1].

Інноваційний розвиток підприємств – це визначений безперервний рух, що ґрунтується на впровадженні і реалізації інновацій, які зумовлюють поліпшення кількісних та якісних характеристик діяльності підприємства, забезпечують зміцнення його ринкових позицій та створюють умови для його прогресивного розвитку. Він базується на поглибленні поєднання його мети з цілями кожної особистості, яка працює в колективі, вдосконаленні бізнес-процесів для досягнення загальних стратегічних орієнтирів. Сучасні умови ведення інноваційної діяльності на підприємствах формують завдання з організації безперервного процесу нарощування конкурентних переваг у всіх напрямках ресурсного забезпечення впровадження нововведень. Їх головним джерелом на сьогодні є так звані нематеріальні активи і, перш за все, інтелектуальні ресурси, професіоналізм і знання, як упорядкована специфічна сфера, яка націлена на вирішення певних завдань впровадження інновацій [3, с. 1].

Інноваційний розвиток підприємств залежить від факторів впливу, які наведені у табл.1.

Таблиця 1

Фактори впливу на інноваційний розвиток підприємств

№	Характеристика факторів узгодження успіху інноваційного розвитку підприємства:
1	цілей інноваційного розвитку підприємства і цілей розвитку зовнішнього середовища;
2	ресурсних потреб та інноваційних можливостей підприємства.
3	стратегії і тактики розподілу ресурсів у продовж конкретної фази життєвого циклу підприємства
4	всіх видів господарсько-технологічних процесів підприємства в єдиному алгоритмі.
5	функціональної діяльності усіх підрозділів підприємства
6	всіх комунікацій між підрозділами підприємства
7	дій оперативного регулювання і координації діяльності підрозділів
8	кадрової політики підрозділів, системи навчання та перепідготовки персоналу
9	цілей і завдань підприємства та інтересів персоналу у системі мотивації
10	факторів системи якості підприємства і рівня задоволення потреб споживачів.
11	маркетингової політики підприємства і його аналітико-дослідницького потенціалу
12	фінансових перспектив та ресурсних можливостей підприємства

Джерело: [3, с. 2]

Важливий напрямом удосконалення та активізації інноваційної діяльності на підприємстві є розроблення ефективних інноваційних стратегій, які сприятимуть

успішному функціонуванню та розвитку вітчизняних підприємств. Орієнтирами для інноваційного розвитку вітчизняних підприємств є прийнята Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, яка полягає у розбудові національної інноваційної екосистеми для забезпечення швидкого та якісного перетворення креативних ідей в інноваційні продукти та послуги, підвищення рівня інноваційності національної економіки, що передбачає створення сприятливих умов для розвитку інноваційної сфери, збільшення кількості впроваджуваних розробок, підвищення їхньої економічної ефективності, залучення інвестицій в інноваційну діяльність [1].

В умовах глобалізації інноваційний розвиток підприємств ґрунтується на креативних ідеях, цілях та шляхах їх досягнення через механізми державного регулювання економіки і ринкову самоорганізацію, зумовлену переважною орієнтацією ланок всіх сфер економіки на виробництво інноваційних продуктів і послуг на базі сприятливих умов для розвитку інновацій, комерціалізації впроваджуваних розробок, підвищення соціально-економічної ефективності через залучення необхідних інвестицій в інноваційну діяльність.

Отже, інноваційний розвиток є визначальним фактором росту ефективності діяльності підприємств, підвищення якості продукції, економічного використання ресурсів. Тільки за умови досягнення високого рівня інноваційної діяльності підприємств економіка країни займе значне місце у світовому процесі економічного розвитку. Саме інновації, сприяє динамічному саморозвитку та забезпечує конкурентоспроможність на всіх ієрархічних рівнях економіки.

Література:

1. Закон про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 15.04.2021).
2. Інноваційний розвиток підприємств. URL: <https://www.pdatu.edu.ua>. (дата звернення 15.04.2021).
3. Підкамінний І. М., Ціпуринда В. С. Системні фактори впливу на інноваційний розвиток підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. С. 1-4.

Gagara A. Y.,
student of the Department of International Economics

Komandrovskaya V. Y.,
PhD (Economics), Associate Professor of Economics
and Business Technologies Department,
National Aviation University,
Kyiv, Ukraine

EXPERIENCE IN INFORMATION SUPPORT OF INNOVATION ACTIVITIES OF DEVELOPED COUNTRIES

Today, the experience of the European Union and many other developed countries is becoming increasingly relevant and important, especially during the transition of Ukraine to an innovative model of economic development. The development of the information infrastructure, built to meet the needs of the innovation sphere in different countries, is focused on different things. For example, the United States, Canada and Japan are setting up a vector of development for the introduction of new information and communication